

Digitaalinen etnografia tarttumapintana nuorten arkeen

Kristiina Korjonen-Kuusipuro & Sari Tuuva-Hongisto

Tässä artikkelissa tarkastelemme digitaalista etnografiaa keinona tutkia nuorten arkea median digitaalisuuden läpäisemässä maailmassa. Teoreettisesti lähestymme digitaalista etnografiaa tiedon rakentumisen näkökulmasta. Lisäksi tarkastelemme digitaaliseen etnografiaan liittyviä eettisiä valintoja.

Digitaalinen etnografia on tärkeä keino tutkia nuorten arkea median ja digitaalisten teknologioiden läpäisemässä maailmassa. Sekä nuoria että digitaalisuutta määrittää tietynlainen vakiintumattomuus: molemmat ovat alituisessa liikkeessä ja muutoksessa. Tästä syystä niiden tutkimuksellinen tavoittaminen on erityisen haasteellista. Etnografinen ote tarjoaa tähän mahdollisen tarttumapinnan. (Hjelm ym. 2014; Lauha 2015; Su-

miala ym. 2015; Standlee 2017; Thulin & Vilhelmson 2007; Eriksson & Tuuva-Hongisto 2019.)

Tässä metodologisessa artikkelissa tarkastelemme digitaalista etnografiaa ja pyrimme refleksiivisen otteen kautta tuomaan näkyviin sekä tutkimusprosessia että tutkijan positiota osana digitaalista etnografiaa. Artikkelit on osa Suomen Akatemian rahoittamaa tutkimushanketta DEQUAL: Luokkaistuva

digiyhteiskunta – nuorten eriarvoistuvat elämät sosioteknologisissa imperatiiveissa ja kuvitelmissa (2020–2024). Hankkeessa tutkimme digitalisaation vaikutuksia yhdeksäsluokkalaisten nuorten elämässä. Etsimme artikkelissamme vastauksia seuraaviin kahteen empiiriseen kysymykseen: Minkälaisia erityispiirteitä digitaalisen etnografiaan liittyy tutkittaessa erityisesti nuoria? Miten tavoitetaan ja havainnoidaan nuorten digitaalista

arkea? Artikkelimme teoreettinen tutkimuskysymys on: Miten tieto rakentuu eri toimijoiden kohtaamisissa?

Nuorista puhutaan usein edelleen yhtenäisenä diginatiivien joukkona, mikä antaa virheellisesti ymmärtää, että kaikki nuoret ovat ikään kuin automaattisesti digitaalisen yhteiskunnan jäseniä. Nuoruus on kuitenkin pitkä ajanjakso, nuorten tavat toimia verkossa ovat moninaisia ja yksilöllisiä, ja nuorten digitaaliset valmiudet ja motivaatio vaihtelevat suuresti. (Bennett & Maton 2010; Hämäläinen & Mäkinen 2021; Lauha 2015; Erikson & Tuuva-Hongisto 2019.) Tämän moninaisuuden ymmärtämiseksi tarvitaan tutkimuksellisia lähestymistapoja ja metodologisia valintoja, jotka huomioivat nuorten yksilölliset kokemukset, arkiset käytänteet ja elämäntavat sekä tarkastelevat nuorten elämää niin verkossa kuin sen ulkopuolellakin. Kulttuurintutkimuksen kannalta erityisen tärkeää on huomioida ja nostaa keskusteluun niitä digitaalisissa ympäristöissä vaikuttavia arvoja, asenteita sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti rakentuvia merkityksiä, jotka vaikuttavat nuorten arjessa.

Artikkelimme perustuu vuoden 2021 aikana tuotettuun monipaikkaiseen (ks. Marcus 1995; Sumiala ym. 2015), määrälliseen ja laadulliseen aineistoon vuonna 2005 syntyneiden

nuorten digitaalisesta arjesta. Käytämme aineistokeruuta esimerkkinä digitaalisen etnografian tekemisen ehdoista ja erityispiirteistä. Aloitamme artikkelimme katsauksella digitaalisen etnografian moniulotteisuuteen tarkastelemalla verkossa tehtävää etnografiaa yleisellä tasolla. Sen jälkeen kuvaamme oman tutkimusaineistomme ja metodologisia valintojamme sekä eettisiä pohdintojamme. Tämän jälkeen tarkastelemme kahdessa luvussa lähemmin niitä seikkoja, joita tutkijan tulee mielestämme huomioida lähtiessään toteuttamaan etnografiaa digikunnailla¹. Lopuksi tiivistämme tutkimuksemme tulokset.

Pirstaleinen verkko, moniulotteinen etnografia

Verkossa tehtävän etnografian monenkirjavilla nimityksillä on yhteys internetin ja verkon historiaan ja verkon vaiheiden tutkimukseen. Varhaisissa tutkimuksissa tarkasteltiin kyberkulttuuria, internetin sisältöjä sekä mobiilikulttuureja, joita uudet teknologiat, tietokoneet, internet ja kännykät toivat mukanaan. 2000-luvun kuluessa painotus siirtyi teknologian kaikkialla läsnä olevan vaikutuksen tarkasteluun, ja 2000-luvun puolivälistä eteenpäin verkon tutkimuksessa painottui Web 2.0 -ajattelu. Web 2.0:n selkärangan muo-

dosti sosiaalinen media ja tutkimuksen keskiöön nousivat erilaiset sovellukset kuten Facebook (Miller 2011) tai sosiaaliset pelit kuten Second Life (Boellstorff 2015/2008) sekä näiden kulttuurinen tarkastelu (Caliandro 2018). Erilaisten sovellusten käytön tutkimuksessa nuoret olivat keskeinen käyttäjäryhmä. Datafikaatio, big data ja algoritmit tulivat tutkimuksen kohteeksi 2010-luvulla (ks. esim. Lehtiniemi & Ruckenstein 2019; van Dijck 2014), ja sen jälkeen tutkijoita ovat puhuttaneet myös verkkomaailmaan liittyvät vallan ja politiikan kysymykset, tekoäly ja teknologian eettiset näkökulmat. Viime vuosina digitaalisuuden negatiiviset vaikutukset eri ikäisiin nuoriin ovat nousseet tutkimuksissa vahvasti esille (esim. Maksiemi ym. 2022).

Verkkoyhteisöjen, verkkoon siirtyneiden tai siellä kehittyneiden kulttuurien tutkimusta on käsitelty esimerkiksi keskusteluissa virtuaalisesta etnografiasta (Hine 2000) tai virtuaalisesta antropologiasta (Weber 2015), netnografiasta (Kozinets 2009), mediaetnografiasta (esim. Postill 2009; Horst, Hjorth & Tacchi 2012), digitaalisesta etnografiasta (Pink ym. 2016), sosiaalisen median etnografiasta (Postill & Pink 2012) sekä verkottuneesta antropologiasta (S. Collins & Durington 2014). Vaikka suuntaukset ovat lähellä toisiaan, ne

määrittelevät suhteensa teknologioihin, tutkimuskohteisiin, tutkijaposition ja tutkimuskäytäntöihin eri tavoin (Isomäki, Lappi & Silvennoinen 2013). Teknologian merkitysten muutosta peilaten myös yksittäisten tutkijoiden käyttämät nimitykset ovat vuosien saatossa vaihtuneet, ja esimerkiksi aiemmin termiä virtuaalinen etnografia käyttänyt tieteen ja teknologian tutkija, sosiologi Christine Hine (2015) kirjoittaa uusimmassa teoksessaan *internetin etnografiasta (ethnography for the internet)*. Tämän moninaisuuden takia verkossa tutkimustaan tekevä etnografin on hyvä ymmärtää eri suuntausten painotuksia.

Tällä hetkellä verkkoympäristössä tehtävä etnografia määrittyy multimodaaliseksi laadulliseksi tutkimusmenetelmäksi, joka pyrkii ymmärtämään digitaalisesti välittyntä vuorovaikutusta, yhteisöjä, identiteettejä ja normeja tarkastelemalla fyysisten ja virtuaalisten tilojen rajapintoja, vuorovaikutusta näiden välillä, materiaalisuutta, tekstejä, ja kehoja, jotka toimivat näissä tiloissa (Standlee 2017). Keskeinen lähestymistavallinen ero näyttäisi olevan se, tarkastellaanko digitaalisuutta reaali-maailmasta käsin jonkinlaisena objektina/artefaktina vai tutkitanko digitaalisuutta kulttuurina, jolloin eronteko reaali-maailman ja virtuaalisen välillä hälvenee (Hine 2000; Caliandro 2015).

Ihmisten tutkiminen heidän omista elinympäristöissään pitää sisällään myös virtuaaliset elinympäristöt: digitaalisten tilojen ymmärrys tuottaa lisäarvoa fyysisten yhteisöjen ja vuorovaikutuksen tarkasteluun (Hallet & Barber 2014). Hine (2015, 8) onkin painottanut, kuinka internetin yleistessä sen käytöstä on tullut arkista, jopa banaalia. Tällaisia itsestään selvinä pidettyjä käytäntöjä ja tapoja toimia on usein vaikea sanoittaa. Juuri banaalin ymmärtämiseksi ja esiin nostamiseksi kulttuurintutkimuksen näkökulmat sekä etnografinen havainnointi sen osana ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Digitaalisen etnografian eri ulottuvuudet ja samalla sen mahdollisuudet ja haasteet kietoutuvat vahvasti toisiinsa. Verkko on sekä tutkijoilleen että käyttäjilleen sumea, ja sitä kuvataankin usein sanoilla fragmentaarinen (*fragmented*), nopeasti muuttuva (*fluid*) ja sotkuinen (*messy*). Nopeaan muutokseen liittyy sekä erilaisten sisältöjen että teknologisten ympäristöjen nopea muutos. (Ks. myös Sumiala ym. 2015.) Teknologisen ympäristön muuttumiseen kytkeytyy myös tutkijan teknologinen osaaminen. Perinteisten hyvän etnografian ominaisuuksien lisäksi verkkoetnografian on osattava hyödyntää verkon ja teknologian tarjoamia mahdollisuuksia luovasti sekä opittava jatkuvasti uutta.

Useissa digitaalisen etnografian

menetelmäkuvauksissa painottuvat yhä fyysisten (*offline*) ja virtuaalisten (*online*) ympäristöjen rajapinnat, reaali-maailma ja virtuaalinen maailma. Verkko keskusteluissa käytössä on myös lyhenne IRL (*in real life*). Vaikka teknologiat ovat yhä saumattomampi osa arkeamme ja arki ilman verkkoa tai teknologiaa näyttää yhä epätodennäköisemmältä, teemme edelleen eroa näiden kahden maailman välillä. Tästä syystä olisi hyvä pohtia, mikä merkitys näillä painotuksilla on. Onko eronteko eri maailmojen välillä kenties turhaa? Kalifornian yliopiston antropologian professori Tom Boellstorff (2015/2008) on todennut, ettei teknologiaa pidä ymmärtää ihmisestä tai ihmisytydestä irrallaan olevana. Vaikka hän itsekin viittaa ”todelliseen maailmaan” (*physical world* tai *actual world*) ja ”virtuaaliseen maailmaan” (*virtual world*), hän ei kuitenkaan aseta näitä maailmoja vastakkain, vaan näkee ne toisiaan täydentävinä keskittyen ihmisyyden eri puolien tarkasteluun näissä erilaisissa maailmoissa. (Boellstorff 2015/2008, xxvi, 248–249.) Verkossa etnografiaa tekevä tutkijankaan ei ole tarpeen erottaa virtuaalista ja reaalista maailmaa toisistaan, vaan kyse on pitkälti toimimisesta monissa erilaisissa sosiaalisissa ympäristöissä (boyd 2007). Todellinen ja virtuaalinen on mahdollista nähdä toistensa jatkumoina, yhtäaikaistena ja

riippuvuussuhteessa toisiinsa (Sumiala & Tikka 2020) tai erilaisina yhteenkietoumina (Hänninen & Turtiainen 2022).

Nuorten on katsottu aina olevan etujoukoissa omaksumassa uusia teknologioita ja ”digitaalisen natiivin” idea on sitkeä mielikuva nuorista digitaalisten laitteiden käyttäjinä (Tapscott 2009; Holloway & Valentine 2003). Toisaalta nuoruutta ja digitaalisuutta kehystää keskustelu aikuishuolesta ja moraalisis-ta paniikeista (Seland & Hyggen 2021). Tutkimuksissa on myös tarkasteltu identiteettikysymyksiä, osallistumista, osallisuutta, fanikulttuureja sekä analysoitu runsaasti erilaisia pirstaleita moninaisessa mediamaisemassa (ks. esim. Buckingham 2007; Ito 2009; Boyd 2007; Robards & Lincoln 2017).

Edellä kuvatut ulottuvuudet ovat läsnä myös digitaalista etnografiaa hyödyntäneissä nuoriin liittyvissä tutkimuksissa. Sosiologi Alecea Standlee (2019) on esimerkiksi tarkastellut ystävyyttä ja tiedon muodostumista opiskelijoiden keskuudessa yhdistäen havainnointia reaali maailmassa ja verkossa. Antropologi Elisabetta Costa (2018) on puolestaan hyödyntänyt digitaalista etnografiaa tutkiessaan 15–35-vuotiaiden henkilöiden eri alustojen käyttöä ja yksityisyyttä Turkissa. Suomessa digitaalista nuorisokulttuuria tarkastelleet

Titus Hjelm kollegoineen (2014, 48) ja Johanna Sumiala kollegoineen (2015) ovat avanneet etnografista lähestymistapaa nuorten arjen tutkimiseen laajentamalla *katupolitiikan* käsitettä mediaympäristöön. Katupolitiikka ei heidän tutkimuksessaan rajoitu ainoastaan fyysiseen tilaan, vaan sitä esitetään ja tuotetaan uudelleen verkossa. Ruokakasvatuksen tutkija Kristiina Janhosen (2017) luotsaamassa kouluruokailua tarkastelevassa hankkeessa digitaalinen etnografia puolestaan mahdollisti yhteisen ymmärryksen luomisen siitä, miten kouluruokailu niveltyy osaksi koulupäivää ja nuorten vertaiskulttuureita.

Omassa tutkimuksessaamme puhumme digitaalisesta etnografiasta, jonka määrittelemme yhtäältä keinoksi ymmärtää verkon merkityksiä sekä verkko-yhteisöjen sosiaalisia ja kulttuurisia käytänteitä suomalaisessa yhteiskunnassa ja ihmisten arjessa. Toisaalta näemme digitaalisen etnografian tapana hyödyntää digitaalisia työkaluja tutkimuksen eri vaiheissa. (Abidin & de Seta 2020; Pink ym. 2016; Standlee 2017). Aiemmassa tutkimuksessa on näkynyt ero verkossa tehtävään etnografiaan sekä mobiili-etnografiaan, eli kännyköiden kautta avautuvaan digitaaliseen maailmaan ja sosiaalisen median käyttöön (esimerkiksi Hine 2015; Ito 2009; Ito, Matsuda & Okabe 2006; Thulin & Vilhelmson

2007). Digitaalinen etnografia yhdistää nämä molemmat näkökulmat: digitaalinen maailma kietoutuu saumattomasti tietokoneiden, internetin ja älykännyköiden, informaatio- ja kommunikaatioteknologioiden sekä niiden eri sovellusten muodostamaksi kokonaisuudeksi.

Tutkimuksellisenä ohjenuoranamme on ollut refleктоiva ote, joka on tarkoittanut jatkuvaa pohdintaa siitä, millä tavoin saamme parhaiten tietoa tutkittavasta ilmiöstä, miten ymmärrämme tämän ilmiön monimuotoisuutta ja kuinka pystymme tuomaan esille mahdollisimman moniäänistä tietoa (esimerkiksi Markham 2021; Fingerroos 2003). Jotta jättäisimme tilaa myös tutkimusta rikastuttavalle improvisaatiolle (Cerwonka & Malkki 2007), yritämme välttää liian kategorisoivia jaotteluja ja lähestymme digitaalisuutta, verkkoa, somea ”hengailutietämisen” avulla. Hengailutietäminen on viipyilevissä kohtaamisissa syntyvää ajattelua, joka tuottaa ymmärrystä ihmisen paikasta maailmassa (El Founti, Leino & Pyyry 2021). Tiedon sotkuisuutta ja tietäjän asemaa pohtinut Patti Lather (2009) on kirjoittanut eksymisen metodologiasta, jossa tutkija luovuttaa tietävää asemaansa ja rakentaa sitä uudelleen uusista näkökulmista ja asemista sitten, kun kartta on taas löydetty ja tutkija päässyt tien päälle (ks. myös Hjelm ym. 2014).

Teoreettisesti lähestymme digitaalista etnografiaamme tiedon rakentumisen näkökulmasta. Nuoria tutkivat pe-
räänkuuluttavat nuorten äänen kuulumi-
sta ja painottavat, että nuorten tulisi
tutkimuksissa esiintyä oman elämänsä
asiantuntijoina (esim. Ponto 2017). Ny-
kytutkimuksessa tämä tarkoittaa usein
eriasteista kanssatutkijuu-
tta ja nuori-
lähtöisen tiedon yhteistuotantoa (*co-
research* tai *co-creation*) (Honkanen,
Poikolainen & Karlsson 2018; Pope
2020; Pyyry 2012). Sosiologit Harry
Collins ja Robert Evans (2007; 2017)
kiinnittävät huomiota asiantuntijuuden
rakentumiseen dialogeissa ja poh-
tivat asiantuntijuu-
tta ihmisten omien
kokemusten tilanteisena episteemisenä
omistajuutena. He kuvaavat vuorovai-
kutteisena asiantuntijuuden (*interac-
tional expertise*) rakentumista dialogisesti
siten, että yhdessä tilanteessa tutkija
on asiantuntija, mutta toisissa tilanteis-
sa tutkimukseen osallistuvat ovat heitä,
jotka tietävät asiasta enemmän. Ihmis-
toimijoiden lisäksi digitaalisen etno-
grafian kohtaamisissa on mukana myös
ei-ihmistoimijoita, monenlaisia tekno-
logisia laitteita ja sovelluksia. Siksi tie-
don muodostumista onkin syytä tarkas-
tella uusmaterialistisen teorian viitoit-
tamana yhteismuotoutumisena (Barad
2007), jossa ihmisten ja materiaalisuuden
lisäksi on läsnä monenlaisia ajallisia

ja tilallisia ulottuvuuksia ja valtaraken-
teita (ks. esim. Korjonen-Kuusipuro &
Suopajarvi 2022).

Tutkimusaineisto, metodologisia valintoja ja eettisiä näkökulmia

Artikkelimme perustuu vuoden 2021
aikana tuotettuun monipaikkaiseen
määrälliseen ja laadulliseen aineistoon
2005 syntyneiden nuorten digitaali-
sesta arjesta. Tutkimuksemme kohdis-
tuu peruskoulun yhdeksännellä luokalla
oleviin nuoriin. He elävät yhtä nuoruuden
keskeistä nivelvaihetta, jossa hae-
taan peruskoulun jälkeisiin opintoihin
ja suunnitellaan tulevaisuutta, mutta ele-
tään pääsääntöisesti omassa lapsuuden-
kodissa. Tutkimuksemme osallistuneiden
nuorten keskeisiä arjen toimintaym-
päristöjä perheen lisäksi olivat erilaiset
digitaaliset ympäristöt, koulu, harras-
tukset ja kaverit. Määrällinen aineisto
muodostuu taustoittavasta verkkokyse-
lystä, jonka vastauslinkkiä jaettiin kou-
lujen kautta. Laadullisen aineiston muo-
dostavat 12 nuoren yksilöhaastattelut,
kaksi ryhmähaastattelua sekä verkossa
tehty havainnointi haastateltujen nuor-
ten seuraamista tahoista sekä heidän Ins-
tagramin käytöstään. Ajattelemme digi-
taalisuuden sekä fyysisen paikallisuuden
kietoutuvan yhteen, ja tätä avatak-
semme olemme hyödyntäneet sekä laa-

dullisia että määrällisiä aineistoja kysy-
myksenasettelusta riippuen (ks. myös
Hjelm ym. 2014).

Aineiston tuottaminen alkoi nuor-
ten digitaalisten laitteiden käyttöä, osal-
lisuutta ja asuinpaikkaa taustoittavalla
kyselyllä, jonka kautta tarkoituksemme
oli edetä yhä syvemmälle tulkitsevam-
paan etnografiseen tutkimusotteeseen.
Kyselyn kohdistimme vetovoimaiselle
kaupunkialueelle, teollisuushistorian
omaavaan pienempään kaupunkiin sekä
maaseutualueelle syrjäseudulla. Yhdek-
säsluokkalaisten tavoittamiseksi päätim-
me lähestyä tutkimuspaikkakuntiemme
kouluja ja toteuttaa ensimmäisen aineis-
tonkeruuvaiheen yhteistyössä niiden
kanssa.

Vaikka tutkimuksen kohteena on
nuorten digitaalinen arki, tarkoitukse-
namme oli tavata nuoria kasvotusten,
keskustella heidän kanssaan, haastatella
heitä ja havainnoida heidän verkon käyt-
töään. Keväällä 2021 olimme uuden
edessä, sillä covid-19-pandemia muutti
suunnitelmamme tutkimusaineiston
keruusta lähes täysin. Pandemian aset-
tamien rajoitusten takia kasvokkaiset
tapaamiset eivät olleet mahdollisia ja ai-
noaksi vaihtoehdoksi jäi tutkimuksen
siirtäminen kokonaisuudessaan verk-
koon. Etnografisen tutkimusmenetel-
mään liittyvä joustavuus ja tutkijoiden
luovuus oli otettava varsin nopealla

aikataululla täysimääräisenä käyttöön. Havaitimme, että verkossa tehtävästä tutkimuksesta on kirjoitettu varsin paljon, mutta tutkimus on käsitteellisesti hyvin kirjavaa.

Kevään 2021 pandemiatilanteessa yhteistyö koulujen kanssa osoittautui kuitenkin suunniteltua haastavammaksi. Osa kouluista siirtyi juuri kyselymme toteutuksen aikana etäopetukseen. Yhteydenotoista kouluihin välittyi selkeästi, kuinka sekä opettajat että oppilaat olivat väsyneitä poikkeusoloihin ja heidän voimansa kuluivat näistä selviämiseen. Koulujen henkilökunta oli väsynyt myös heille sateleviin tutkimuspyyntöihin, eikä niihin liittyvä lisätyö innostanut. Vaikka tarjouduimme itse pitämään oppilaille kyselyihin liittyviä tuokioita, eivät kaikki koulut vastanneet viesteihimme tai koulut kieltäytyivät osallistumasta tutkimukseen. Kentälle pääsy oli siis vaikeaa.

Useiden kieltävien vastausten jälkeen muokkasimme suunnitelmiamme alkuperäisestä ja pyysimme kouluja välittämään vain viestiä oppilaille Wilman² kautta. Lopulta onnistuimme saamaan kyselymme 240 vastausta ja myös vapaaehtoisia haastateltavia. Takkuavan kentälle pääsyn tueksi markkinoimme kyselyä myös sosiaalisen median kautta ostamalla näkyvyyttä Instagram-sovelluksessa. Tämä poiki kyselyyn muu-

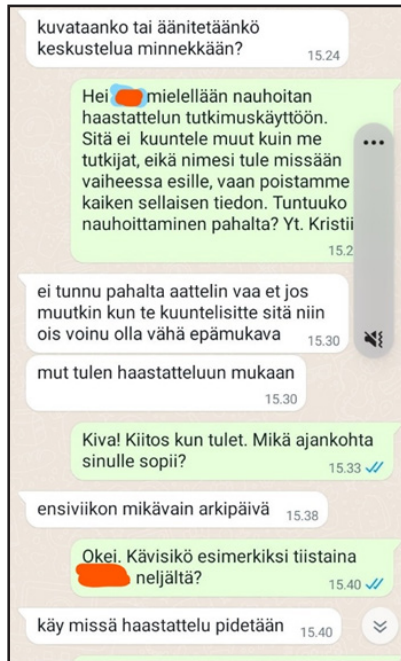
tamia vastaajia ja yhden haastateltavan.

Yhteydenotot haastateltaviin tehtiin sekä sähköpostilla että WhatsApp-sovelluksen kautta. Tässä vaiheessa kävi ilmi nuorten ja tutkijoiden arjen erilaiset rytmit: nuoret vastasivat WhatsAppin kautta usein iltaisin tai viikonloppuisin; he kyselivät lisää tutkimuksesta ja toivoivat lisää tietoa haastattelun aikatauluista, haastattelukysymyksistä, ja siitä minkä sovelluksen avulla haastatteluja tehtäisiin. Tärkeäksi keskustelunaiheeksi muodostui myös kamera: pitäisikö kameran olla haastatteluissa päällä vai ei. Kaikille nuorille lähetettiin tutkimustiedote ja tutkimuksen tietosuojaseloste sähköpostilla. Myöhemmin haastatteluissa kävi ilmi, etteivät kaikki nuoret olleet lukeneet näitä ennen haastattelua. Siksi tiedote ja tietosuojaseloste käytiin läpi suullisesti haastattelujen aluksi ja kysyttiin vielä uudelleen haluavatko nuoret osallistua tutkimukseen. Suosittumusta tallentui näin osaksi haastattelun nauhoitusta.

Etnografinen tutkimusote ja dialogin rakentuminen edellyttävät tutkijan ja tutkittavan tiivistä vuorovaikutusta ja luottamuksellisen suhteen syntymistä tutkijan ja tutkittavien välille (esim. Hämeenaho & Koskinen-Koivisto 2014). Koska luottamuksellisten suhteiden kehittyminen ei tapahdu hetkessä, tulisi aineistonkeruuvaiheeseen varata

aikaa tutustumiseen puolin ja toisin. Digitaalissa etnografiassamme nuorten kanssa käyty WhatsApp-viestittelyt haastattelujen ajankohdan sopimisesta, kameran käytöstä ja muista haastatteluun liittyvästä asioista rakensivat sekä vuorovaikutusta että luottamusta tutkijan ja tutkimukseen osallistujien välille. Katsoimme, että jokainen viesti oli tärkeä ja pyrimme siksi vastaamaan nuorille hyvin nopeasti, vaikka kyse saattoikin olla sunnuntai-illasta. Pyrimme myös jättämään mahdollisimman paljon päätösvaltaa nuorille itselleen ja painotimme jokaisessa vaiheessa, että tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Siksi toimimme joustavasti, jos nuoret näyttivät kaipaavan esimerkiksi kaveria haastatteluun mukaan ja erityisesti sellaisissa tapauksissa, joissa nuori halusi kin vetäytyä jo sovitusta haastattelusta. Kuvassa 1 on esitetty yksi WhatsApp-palvelun kautta käyty keskustelu haastattelun ajankohdan sopimisesta ja siihen liittyvistä seikoista. Ensimmäinen yhteydenottoviesti nuorelle on mennyt sähköpostilla, mutta hän reagoi haastattelupyyntöön vasta muutaman päivän päästä lähetetyn WhatsApp-viestin jälkeen. Nuori kysyy haastattelun nauhoituksesta, ja lupautuu mukaan. Viestittelystä voi helposti päätellä, etteivät sähköpostiviestit useinkaan tavoittaneet nuoria.

Kevään 2021 aikana haastattelimme 12 nuorta ja teimme lisäksi kaksi ryhmähaastattelua. Haastattelut tehtiin Teams-tai WhatsApp-sovelluksella ja ne tallennettiin. Nuoret saivat itse valita heille mieluisamman sovelluksen. Tutkijoita oli yleensä paikalla vain yksi, toisinaan useampi. Koimme, että haastattelut olivat nuorille mieluisia tapahtumia. Yksi digitaaliseen etnografiaan liittyvä erityispiirre oli se, että verkon välityksellä

Kuva 1. Ruutukaappaus tutkijan WhatsApp-sovelluksesta, jossa keskustellaan nuoren kanssa haastattelun nauhoittamisesta ja sovitaan haastatteluaikaa.

tehtävät haastattelut saattoivat olla haastatteltavalle nuorelle jopa helpompia, kun tutkijaa ei tarvinnut tavata kasvokkain. Kasvokkaisen vuorovaikutuksen puuttetta korvasi tietokoneen kameran käyttö. Haastateltavat nuoret saivat itse valita, pitivätkö kameran päällä haastattelutilanteessa vai eivät. Meille tutkijoille haastattelu oli selkeästi mielekkäämpi, kun kamera oli päällä. Näin oli mahdollista nähdä nuoren kasvot ja hänen reaktionsa kysymyksiin ja keskusteluun. Joskus myös tekniset syyt, kuten huono verkkoyhteys, saattoivat estää kameran käytön.

Pyrimme tutkimuksessamme noudattamaan kaikissa vaiheissa hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä periaatteita. Näistä erityisesti luotettavuus, rehellisyys ja vastuunkanto olivat tärkeitä (ks. ALLEA 2020). Kun kyse oli nuorista, erittäin tärkeä oli pitää mielessä myös se, ettei tutkimus ei saa vahingoittaa tutkimukseen osallistuvia millään tavoin (Murphy & Dingwall 2001). Myös digitaalista etnografiaa toteutettaessa näiden toteutumisen vaati jatkuvaa tarkkaavaisuutta, kontekstisidonnaista sosiaalisten tilanteiden tulkintaa ja inhimillistä herkkyyttä (Kuusisto-Arponen 2016). Omassa tutkimuksessamme digitaalisen etnografian eettiset ”kuumat pisteet” kulminoituivat eettisen ennakkoarvioinnin hakemiseen, kentälle pää-

syyn ja osallistumisesta neuvotteluun, tutkittavien suostumusten saamiseen sekä erilaisten valta-asetelmien tiedostamiseen ja niiden mahdolliseen purkamiseen. Erityisen tärkeää oli pohtia digitaalisten tilojen julkisuutta ja tutkijan näkyvyyttä näissä tiloissa. Tämä liittyi suoraan nuorten sosiaalisen median kanavien seuraamisen eettisyyteen ja nuorten kanssa tästä käytävään neuvotteluun. (Ks. myös Ahteensuu 2019; Kosonen ym. 2018.)

Haastatteluja tehdessämme huomasimme pian, että nuoret ovat tarkkoja omasta yksityisyydestään (ks. myös boyd 2007; Lauha 2015). Usein heidän sosiaalisen median käyttönsä oli viestitelyä omien kavereiden kanssa esimerkiksi Snapchat-sovelluksella ja muut sosiaalisen median tilit (kuten Instagram) olivat yksityisiä julkisen sijaan. Nuoret kommentoivat omaa rooliaan esimerkiksi seuraavasti: ”En mä koe, että mun tarvitsisi esitellä mun omia kasvoja missään somessa tai näin.” (Kristian)³ tai ”Mä en ole niin julkinen henkilö, mutta se – – niin, että mä oon ajatellut, että pitäisikö lataa Instagram, mutta [se] on vielä vähän silleen mietinnässä” (Sofia). Erityisesti jälkimmäinen sitaatti kuvaa nuorten käyttämää harkintaa siitä, mitä sovelluksia he käyttävät ja mitä eivät sekä kuinka näkyviä he haluavat verkossa olla.

Osa seuraamistamme nuorista salli meille pääsyt yksityiselle Instagram-tililleen, jonka jälkeen me tutkijat pohdimme, miten voisimme kirjoittaa havainnoistamme niin, ettei siitä koituisi millään tavoin haittaa tutkimuksemme osallistujille eikä nuoria voisi tunnistaa. Tämä johti esimerkiksi siihen, ettei sosiaalisen median havaintojen yhteydessä voi käyttää suoria sitaatteja. Tähän liittyen esille nousivat myös tutkijan ja tutkittavan väliset valtasuhteet: miten tutkijoina ylipäättään perustelimme nuorelle toivettamme seurata häntä sosiaalisessa mediassa samalla kuitenkin vakuuttaen, ettei hänen tarvitse tähän suostua, ellei asia tunnu hyvältä. Seurattaviksi nuoriksi valikoituinkin sellaisia henkilöitä, jotka hyvin selkeästi ilmaisivat kiinnostuksensa osallistua myös tähän osaan tutkimustamme.

Haastatteluissa rakentuva dialogi teki näkyväksi nuorten omaa asiantuntijuutta. Etnografisen tiedon rakentumista tarkastelleet Paul Atkinson ja Lisa Morris (2017) esittävät, että vaikka etnografi paljastaakin tietämättömyytensä itselleen vieraassa ympäristössä, on hänellä kuitenkin aina asiantuntijatietoa (*expert knowledge*) tukena. Vaikka mekin koimme olevamme nuorten digitaalista arkea tutkiessamme ”vieraassa kulttuurissa”, josta tietomme oli rajallista, oli meillä silti kokemusta verkko-

maailmasta ja monenlaisten digitaalisten työkalujen käytöstä. Kuitenkin erot mielenkiinnon kohteissamme, digitaalisessa osaamisessamme, tiedoissamme ja taidoissamme saivat aikaan keskustelua, jossa nuoret pystyivät näyttämään omaa asiantuntemustaan ja osaamistaan. Usein nuoret saivat myös opastaa tutkijoita digitaalisessa maailmassa, kuten seuraava katkelma Henrikin haastattelusta kuvaa:

Haastattelija: No mitkä sitten on sellaisia tärkeimpiä sovelluksia, joita sä sun normiarjessa käytät?

Henrik: En tiedä voiko siis kutsua sovellukseksi, mutta niin sanottu terminaali eli yleinen tällainen niin sanottu terminaaliemulaattori antaa mahdollisuuden siis antaa suoria kommentoja käyttöjärjestelmälle ja sitä tulee käytettyä todella suuri osa ajasta. Vaikka mä oon nyt tällä hetkellä tässä Windowsissa ihan vaan tämän Teams-keskustelun takia, niin mä varmaankin pystyn näyttämään tästä mitä mä meinaan.

Haastattelija: OK.

Henrik [näyttää videolle työpöytänsä]: Näin, näetkö?

Haastattelija: Joo, joo näen.

Henrik: Että täällä pystyy tehdä aika erilaisia asioita täällä, niinku terminaalisissa, joka on todella tehokas työkalu ja nyt esimerkkinä on yhden kaltaisen tiedonsiirtojärjestelmä.

Haastateltavana olleen Henrikin asiantuntemus rakentuu vahvan teknologiaosaamisen varaan ja haastattelija hämmentyy itselleen täysin uuden asian edessä. Digitaalinen etnografia kuitenkin mahdollistaa sen, että Henrik pystyy näyttämään arjessaan läsnä olevia laitteita ja näin auttaa haastattelijaa ymmärtämään kertomaansa asiaa. Tämä korostaa myös ei-ihmistoimijoiden merkitystä digitaalisen etnografian kohtaamisissa. Riitta Hänninen ja Riikka Turtiainen (2022) ovatkin jaotelleet digitaalista etnografiaa sen mukaan, miten tutkimuksen kohde ja tutkimusasetelma sijoittuvat online-ympäristöön, ja tämän jaon myötä kuvanneet digitaalisen etnografian liukuvuutta.

Havainnointi verkossa

Tutkimusotteeseemme liittyi olennaisesti havainnointi ja olimme suunnitelleet käyttävämme niin sanottua *scroll-back-metodia* nuorten digitaalisen arjen tarkasteluun. Menetelmässä nuori itse olisi esitellyt omaa verkon käyttöään ja digitaalista jalanjälkeään tutkijalle omalta laitteeltaan taaksepäin ”skrollaamalla”. (Robards & Lincoln 2017.) Tutkijalle tämä olisi antanut todenmukaisen kuvan nuoren verkon käytöstä sekä samalla luonut luontevaa vuorovaikutusta tutkijan ja nuoren välille. Koska pan-

demiutilanne esti kasvokkaiset kohtaukset, päädyimme yhtäältä jäljittämään nuorten digitaalista arkea ja vuorovaikutusta haastatteluihin liitettyjen tehtävien avulla. Lähetimme nuorille ennen haastattelua kolme tehtävää. Ensimmäisessä tehtävässä heidän tuli valita kolme omaa verkkoon tehtyä ”postausta” ja esitellä ne tutkijoille. Toisessa tehtävässä heidän tuli esitellä kolme verkossa seuraamaansa tahoja. Kolmannessa tehtävässä nuoret saivat esitellä omaa kotipaikkaansa kuvitellun tai todellisen kuvan muodossa. Tehtävistä keskusteltiin haastatteluissa. Tällaiset tehtävät tulivat lähelle Hännisen (Hänninen 2022; Hänninen & Turtiainen 2022) hyödyntämää *elisisaatiota*, jonka avulla voidaan laajentaa ja syventää teemahaastattelujen antia. Hännisen (2022) mukaan elisisaatio mahdollistaa tutkimukseen osallistuvalla esimerkiksi hänen itsensä ottamien tai haastattelu-tilanteeseen mukanaan tuomien valokuvien avulla nostaa esille myös sellaisia näkökulmia ja asioita, jotka eivät ole mukana haastattelun teemoissa.

Verkkohavainnointimme rakentui toisessa tehtävässä esiin tulleiden nuorten seuraamien tahojen varaan, joita havainnoimalla pyrimme jäljittämään nuorten digitaalista maisemaa (Webster, Svalastog & Allgaier 2020). Käytännössä tämä tarkoitti etnografisen havainnoinnin tekemistä lukuisilla nuorten nimeä-

millä Youtube-kanavilla. Havainnoinnista syntyi kenttätyöpäiväkirja, joka sisältää kirjoitettujen muistiinpanojen lisäksi ruudunkaappauksia, linkkejä muihin mediasisältöihin kuten esimerkiksi uutisjuttuihin, tubettajan omiin, muilla alustoilla tai muissa sovelluksissa oleviin mediakanaviin tai vaikkapa Wikipediaan, jossa saattoi olla tekijään liittyvää tietoa. Kenttätyöpäiväkirjaan yhdistettiin anonymisoidun haastateltavan kuvaus kyseisestä tahosta. Lisäksi pyysimme Instagram-sovellusta aktiivisemmin käytäviltä nuorilta lupaa saada seurata heidän tiliään tutkimushankeemme Instagram-tilin kautta. Instagram-havainnoinneista kirjoitimme omaa kenttätyöpäiväkirjaa.

Yleisestä oletuksesta poiketen (ks. esim. Lehtikangas 2014; Kallio & Lavikainen 2017) tutkimukseemme osallistuneet nuoret tuottivat itse hyvin vähän julkista sisältöä verkkoon. Nuorten digitaaliset käytännöt tuntuivat painottuvan yksityisen viestittelyn ohella erilaisien tahojen ja sisällöntuottajien ”kontenttien” (sisältöjen) seuraamiseen. (ks. boyd 2014.) Tästä syystä myös etnografisen havainnointimme painottui materiaaliin, jota nuoret kertoivat seuraavansa. Emme pyrkineet tekemään analyysiä näiden videoiden tai kuvien sisällöistä, vaan pidimme niitä ikään kuin ikkunana nuorten digitaaliseen arkeen. Py-

rimme jakamaan ymmärryksen nuorille tärkeistä digitaalisista käytännöistä ja digitaalisuuden kautta avautuvasta digitaalisesta ympäristöstä ja digitaalisesta maisemasta (Webster, Svalastog & Allgaier 2020). Tässä me tutkijat jouduimme haastamaan itseämme ja reflektomaan omia käsityksiämme. Koimme, että olimme tosiaankin vieraan kulttuurin äärellä, ja tutustumassa ja ymmärtämässä jotakin uutta ja meille vierasta, kuten klassisessa etnografisessa tutkimuksessa on pidetty luonteenomaisena. Alla oleva nuoren sitaatti kuvaa sitä, kuinka kyse oli samalla myös monenlaisen kokemuksen ja ruumiillis-kognitiivisen tiedon äärelle pääsemisestä, jolloin tärkeää on kaikenlaisten kertomusten ja kokemusten hyväksyminen osaksi tutkimusta (ks. esim. Kuusisto-Arponen 2016).

No Instagramissa ehkä niinku, tämmöttiin suomalaisen potkutekniikka-valmentaja – – nimisen käyttäjän videoita, joilla itsekin oon siis käynyt, niin tuota niitä katselen. Ja sitten tuolla Youtuben puolella sitten niin, ja Instagramissakin, niinku kehonrakennukseen liittyvää, ja tämmöistä niinku urheiluun liittyvää yleisesti. Oikeastaan kaikki materiaali mitä kattoo. (Matias)

Digitaalisen etnografian erityisyyteen liittyi tutkijan läsnäolon näkyvyys digitaalisissa ympäristöissä. Kuten etnogra-

fisessa tutkimuksessa yleensäkin, myös digitaalista etnografiaa tekevä tutkija voi valita, painottaako hän osallistuvassa havainnoinnissa enemmän osallistumista vai havainnointia. Verkossa olevilla erilaisilla alustoilla tutkija voi olla aktiivinen kommentoija ja osallistuja tai hän voi olla passiivisemmän havainnoijan roolissa oleva tarkkailija, joka ei tee itseään näkyväksi tarkkailtavalle taholle. Näkymätöntä tarkkailijaa on joissain tutkimuksissa pidetty eettisesti kyseenalaisena, ja esimerkiksi omassa tutkimuksessamme tällainen eettisesti kyseenalainen tutkija voisi vaikkapa seurata nuorten avoimia Instagram-tilejä ilman, että kertoisi heille siitä. Toisaalta tutkija voi tehdä havainnoja esimerkiksi avoimessa Youtube-videopalvelussa samankaltaisesti kuin nuorten hengailua yleisesti julkisessa tarkkaileva tutkija, eikä hän tällöin vaikuta tutkimaansa kenttään. (Standlee 2017.)

Hengailutietäminen, yhdessä kulkeminen ja asiantuntijuuden dialogi

Kun haastatteluissa etnografinen tietäminen rakentui ihmistoimijoiden ja ei-ihmistoimijoiden kohtaamisissa dialogisesti, verkkohavainnoinnissa konkretisoitui aiemmin mainitsemamme hengailutietäminen, joka kumpuaa yh-

dessä kulkemisen ajatuksesta. Hengailamalla nuorten meille esittelemillä kanavilla meidän on mahdollista tutustua nuorten kokemusmaailmaan, tavallaan kulkea virtuaalisesti heidän rinnallaan. Maantieteilijät Elena El Founti, Ilari Leino ja Noora Pyyry (2021, 140) kirjoittavat, että ”hengailutietämisen tunnistaminen edellyttää lineaarisuuden ja systemaattisuuden illuusiosta luopumista, koska tietävän ihmissubjektin nähdään muotoutuvan tietämisen tapahtumassa”. Pandemian takia emme voineet hengailla kasvokkain nuorten kanssa, joten toteutimme hengailua verkossa seuraamalla nuorten meille antamia ”jälkiä ja vihjeitä” tilanteen muodostamisessa raameissa. (Ks. myös Hjelm ym. 2014.)

Millaisia vihjeitä nuoret antoivat? Tutkimuksemme mukaan nuorten seuraama somemaailma oli hyvin pirstoutunut ja eriytynyt. Lähes kaikki haastattelumme nuoret seurasivat eri sisälöntuottajia ja erilaista ”kontenttia”, jotka he tosin aina mainitsivat hyvin suosituiksi ja tunnetuiksi. Nuorten nimeämiä kiinnostavia tahoja oli kolmisenkymmentä. Näillä tahoilla saattoi esimerkiksi Youtube-palvelussa olla satoja videoita, joihin jokaiseen oli tullut lukuisia, jopa tuhansia kommentteja. Suurinta osaa nuoret myös seurasivat useissa eri kanavissa, kuten seuraavasta haastattelukatkelmasta käy ilmi.

Trippydraws on siis tällainen, joka tekee siis niinku tekee sen arjesta niinku videoita ja päivittää sen arjesta silleen, että kun se piirtää niinku tällaisia sanotaanko avaruusaiheisia niinku tällaisia kuvia muun muassa. – – Mä oon enemmän seurannut häntä siel TikTokin puolella, että en hirveästi tutustunut tähän Youtube kontenttiin, ja se on tehnyt kai biisejäkin jonkin verran, jota mä oon kuunnellu kylä pari. – – Tässä on pari näitä mitä se maalaa. Mun mielestä se on vaan niin taitava näissä sen jutuista mitä se tekee. (Maria)

Nuorten suosimilla kanavilla hengailusta tutkijalle avautui ihmeteltäväksi vieras maailma, uusi kulttuuri. Jälkhumanismin hengessä haluamme kuitenkin korostaa, ettemme enää puhu tutkijan tiettyyn rajattuun alueeseen kohdistuvasta katseesta, vaan ymmärrämme tietämisen vaihtoehtoisten maailmojen keksimisenä, vaikuttumisena ja ajatteluna yhdessä tutkittavan kohteen kanssa. (Ks. myös El Founti, Leino & Pyyry 2021.) Ihmettelymme taustoitti nuorisotutkimuksellinen ja etnografinen oletus siitä, että nuorten digitaaliseen arkeen liittyy runsaasti sanallistamatonta hiljaista tietoa. Tätä tietoa on sen itsestäänselvyiden vuoksi usein vaikea lähestyä suorilla kysymyksillä ja vastaavasti myös vaikea sanallistaa. (Boellstorff 2015/2008, 68; Hjelm ym. 2014; Laine ym. 2011).

Omassa tutkimuksessamme tällainen hiljainen tieto saattoi tulla esille esimerkiksi parihaastatteluissa, jolloin osallistujien keskinäiset katseet kertoivat tutkijalle, että asiaan saattoi liittyä vielä jotakin. Aina kyse ei kuitenkaan ollut hiljaisesta tiedosta, vaan tiedosta, jota ei haluttu syystä tai toisesta tutkijalle kertoa. Vaikka tunnistimmekin tällaisia hetkiä, ruumiillisuuteen perustuvien havaintojen tekeminen digitaalisessa ympäristössä oli haasteellisempaa kuin kasvokkai- sissa kohtaamisissa. Toisaalta nämä tal- lentuivat nauhoitukseen, joten niihin oli mahdollista palata myöhemmin.

Usein todetaan, että etnografi tekee tutkimusta koko kehollaan tallentaes- saan moniaistillisia kokemuksiaan ken- tältä (esim. Suopajarvi ym. 2019). Näin myös silloin kun kokemus kentästä on kokonaisuudessaan digitaalisuuden lä- päisemää. Nuoren, samoin kuin meidän tutkijoidenkin haastattelutilanteessa avaama kamera loi taustaksi ja konteks- tiksi yksityisen tilan ja nuoren oman ko- din/huoneen sen sijaan, että olisimme tehneet haastattelua esimerkiksi jossakin julkisessa tilassa. Samalla se teki nä- kyväksi nuoren tapaa olla digitaalisessa tilassa, toisaalta avoimena, toisaalta pi- loutuvana kameran ja vuoropuhelun kat- seelta. Haastattelutilanteet verkon kaut- ta tekivät näkyväksi digitaalisen kohta- misen erityisyyttä. Nuoret osallistuivat

pääsääntöisesti haastatteluihin kotoaan tai kaverin luota. Tämä loi tilanteisiin tiettyä turvallisuutta. Kasvottomuuden suo- jissa monet nuoret olivat hyvin avoi- mia, ja tämä saattoi jopa madaltaa kyn- nystä kertoa sellaisistakin arkaluontoi- sista ja vaikeista asioista, joista puhumi- nen kasvokkain olisi ollut mahdotonta. Nuori voi siis yhtä lailla kokea tulevan- sa kuulluksi ja ymmärretyksi verkossa kuin kasvotustenkin tapahtuvassa koh- taamisessa (ks. myös Eriksson & Tuuva- Hongisto 2019).

Myös digitaalisessa etnografiassa tutkijan ja tutkimukseen osallistuvan nuoren välisen luottamuksen rakentumi- selle on annettava aikaa. Luottamuksen kasvaessa nuori saattaa myöhemmin ava- ta omaa toimintaansa tutkijalle tai löytää vaihtoehtoisia tapoja avata omaa verkon käyttöään ilman, että hän kokee luopu- vansa yksityisyydestään. Nuoret käyttä- vät useita eri alustoja omien ”hengailu- tavoitteidensa” toteuttamiseen, ja yksi- tyisyysasetukset vaihtelevat alustan käyttötarkoitusten mukaan. Tutki- mukseemme osallistuvat nuoret tun- tuivat kuitenkin olevan hyvin tietoisia siitä, missä ja miten he omassa netti- ympäristössään toimivat (ks. myös Pitt ym. 2021). Tämä nuorten oma toimi- juus näkyi hyvin myös siinä, että nuoret saattoivat rajata tutkijat verkonkäyttönsä ulkopuolelle. TikTok näyttäytyi sel-

keästi nuoren omana, aikuista vapaana tilana:

Tuota, ootas mä katson, että mikä olisi sillain järkevä. Tota joo, mun Insta- gramia ainakin saa seurata. TikTokia mä en kyllä halua antaa [naurahtaa]. (Maria)

Vyyhtiytynyt digitaalinen etnografia

Tässä artikkelissa on tarkasteltu mitä erityispiirteitä verkossa nuorten parissa tehtävän etnografiaan liittyy ja pohdittu miten tavoittaa ja havainnoida nuorten digitaalista arkea. Vaikka laitteiden ja sovellusten käyttö läpäisee nuoren arjen, siihen liittyvät käytännöt, tavat ja mer- kitykset ovat hyvin pirstoutuneita ja eri- laisia. Tässä yhteydessä on syytä myös muistaa, että nuoruus on pitkä ajanjakso, joka kestää aina 29 ikävuoteen saakka. Määrittelimme omassa tutkimukses- samme digitaalisen etnografian yhtääl- tä keinoksi ymmärtää verkkoyhteisöjen sosiaalisia ja kulttuurisia käytänteitä ja verkon moninaisia merkityksiä nuorten arjessa. Toisaalta digitaalinen etnogra- fia on meille tapa hyödyntää digitaalisia työkaluja tutkimuksen eri vaiheissa.

Maailmanlaajuinen pandemiatilan- ne pakotti meidät tekemään tutkimus- tamme teknologiavälitteisesti enemmän kuin mihin alun perin olimme valmis-

tautuneet. Tästä syystä vuorovaikutus tutkijoiden ja tutkimukseen osallistuvien nuorten välillä rakentui esimerkiksi omaleimaiseksi WhatsApp- ja sähköpostiviestinnäksi. Teams- ja WhatsApp-sovellusten avulla toteutettujen haastattelujen myötä havaitsimme, että verkon yli rakentuvat kohtaamiset saattoivat olla nuorille jopa helpompia kuin kasvokkaiset kohtaamiset. Vaikka nuoret olivat haastatteluissa hyvin avoimia, he olivat samalla hyvin tarkkoja omasta yksityisyydestään, ja ennen haastattelua viestitelimme usein esimerkiksi haastattelun nauhoittamisesta ja kameroiden pitämisestä päällä. Havainnointia tekeviä tutkijoita ei myöskään päästetty kaikkialle, vaan nuoret pohtivat tarkasti mitä halusivat tutkijoille näyttää, mitä taas pitivät omana tilanaan, jonne tutkijoita ei päästetty. Erityisesti TikTok näyttäytyi nuorten omana tilana, jonne he eivät halunneet päästää tutkijoita katsomaan omaa toimintaansa. Tulkitsimme tämän nuorten haluna rajata omaa tilaansa myös virtuaalisissa ympäristöissä. Tähän liittyen Hjelm kollegoineen (2014, 58) onkin todennut, että metodologisena haasteena on saada nuoret johdattamaan tutkija sellaisen virtuaalisten ja fyysisten tilojen rajapinnoille, joilla he tuottavat omaa sosiaalisuuttaan, omaa tilaansa sekä omaa kuulumistaan. Tutkijoiden tulee kunnioittaa myös nuorten oikeutta

jäää rauhaan havainnoivilta katseilta.

Teoreettisesti tarkastelimme tiedon rakentumista digitaalisen etnografian mahdollistamissa kohtaamisissa. Totesimme, että nuoret näyttäytyivät oman digitaalisen arkensa asiantuntijoina ja asiantuntijuus rakentui haastatteluissa usein dialogisesti kysymysten ja vastausten sekä ihmettelyn kautta. Teema-haastatteluihin liitetyillä tehtävillä ja digitaalisia alustoja havainnoimalla hyödynsimme virtuaalista yhdessä kulkeamista ja hengailutietämistä pyrkimällä viipyileviin kohtaamisiin nuorten kanssa ja hengaillema heidän suosimillaan digitaalisilla alustoilla. Tehtävien kautta nuoret pystyivät nostamaan itseään kiinnostavia aiheita haastatteluihin ja myös opastamaan tutkijaa. Vaikka tämän päivän nopeita tuloksia odottava projekti-maailma ei varsinaisesti tue tällaisia viipyileviä kohtaamisia, nämä näyttäisivät ainakin omassa tutkimuksessamme lisäävän ymmärrystämme tutkittavasta ilmiöstä. Etnografiaan perinteisesti kuuluviksi miellettyillä pitkillä kenttätyöjaksoilla on siis yhä oma merkityksensä tiedon rakentumisessa. Verkossa hajallaan olevia nuoria on hankala tavoittaa ja he voivat myös olla hyvin tarkkoja omasta yksityisestä tilastaan (yksityisen ja julkisen eroista esim. boyd 2007). Näin oli myös omassa tutkimuksessamme. Haluammekin korostaa sitä, että tutkijan

on tiedostettava oma valta-asemansa ja kunnioitettava nuoren päätöstä, vaikka halu hengaila nuorten kanssa verkossa olisikin vahva ja sen toteuttaminen verkkoympäristössä periaatteessa helppoa.

Vaikka verkossa tehtävä etnografinen tutkimus on monin tavoin erilaista kuin perinteisemmäksi mielletty kasvokkaiseen vuorovaikutukseen perustuva etnografia, jätimme pohtimaan, mikä merkitys tällä eronteolla lopulta on. Tänä päivänä etnografiselle tutkimukselle on leimallista reaali maailman ja virtuaalisen maailman tilanteiset yhteenkiötötyt ja tutkimustilanteiden muotoutuminen omanlaisiksi ihmis- ja ei-ihmistoimijoiden väliseksi kohtaamiseksi. Omassa tutkimuksessamme nuorten parissa keskeisiksi muodostuivat nuorten tavoittaminen ja kentälle pääsy, havainnoinnin toteuttaminen verkkoympäristössä sekä tutkijan ja tutkittavien vuorovaikutuksen rakentuminen. Eettinen pohdinta oli tärkeä osa näitä kaikkia.

Verkossa tehtävä etnografinen tutkimus vaatii tutkijalta teknistä osaamista. Hieman yllättäen tämä avasi polkuja kanssatutkijuudelle, kun muutama nuoret opastivat tutkijoita haastatteluissa. Tulevaisuudessa voisimme esimerkiksi ideoida uusia havainnoimisen tapoja yhdessä nuorten kanssa, mikä lisäisi nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa tutkimukseen ja määrittellä itse osallistu-

misensa tapoja. On toki muistettava, että vastuu tutkimuksen eettisyydestä ja tutkimuksesta ylipäättään on aina tutkijalla.

Lopuksi

Digitaalinen etnografia on tutkimusmenetelmä, jonka avulla voimme saada merkityksellistä tietoa nuorten arjesta digitalisaation ja median läpäisemässä maailmassa. Digitaalinen etnografia noudattelee pitkälti ”tavanomaisen” etnografian lainalaisuuksia, ja tieto rakentuu tutkijan ja tutkimuksen kentän välisessä vuorovaikutuksessa. Verkko on kuitenkin erittäin haastava kenttä, jonne tutkijan on helppo eksyä. Etnografiaan olennaisesti kuuluvan refleктоivan otteen, nuorten kanssa hengailun ja ek-symisen avulla tutkija voi parhaimmillaan päätyä merkittäviin oivalluksiin.

Tieto ja asiantuntijuus rakentui nuorten parissa tehtävässä digitaalisessa etnografiassa dialogisesti. Tähän prosessiin liittyi kiinteästi luottamuksen rakentuminen tutkijan ja tutkittavien välille. Tiedon dialogista rakentumista edesauttoi myös se, että tutkija tunnisti ja tunnusti haastattelutilanteissa oman tietämättömyytensä. Näin haastateltavat nuoret, jotka yleisesti ottaen näyttivät suhtautuvan varsin kielteisesti verkossa viettämäänsä aikaan eivätkä välttämättä tunnistaneeet omaa osaamistaan,

pääsivät jakamaan asiantuntemustaan ja opastamaan tutkijaa verkkomaailman kiemuroissa.

Tutkimuksemme nostaa esille nuorten digitaalisen arjen fragmentaarisuuden: nuorten osaaminen, tavat toimia verkossa ja heidän mielenkiintonsa kohteet ovat hyvin yksilöllisiä. Silti ajatus nuorista yhtenäisenä diginatiivien joukko-ona istuu yhä sitkeästi erilaisissa keskusteluissa. Vaikka myös oman tutkimuksemme määrällinen aineisto antaa viitteitä siitä, että ”kaikki nuoret ovat verkossa”, on silti syytä kysyä kenen ääni ei kuulu, ketkä jäävät marginaaliin, kun hyödynnetään verkkoetnografisia menetelmiä.

VIITTEET

1. Digikunnaat on Pirja Hyyryläisen (2018) pro gradu -työssään käyttämä käsite. Loppu-työssään Hyyryläinen tarkasteli karjalaisuutta Facebook-ilmionä.
2. Wilma on verkossa oleva oppilashallinnon palvelu, joka on laajalti käytössä suomalaisissa kouluissa.
3. Kaikki sitaattien yhteydessä mainitut nuorten nimet ovat pseudonyymejä.

AINEISTO

Aineistokokonaisuus 1: yhdeksäsluokkalaisille nuorille keväällä 2021 tehty verkkokysely. N=240.

Aineistokokonaisuus 2: 12 yksilöhaastattelua ja 2 ryhmähaastattelua.

Aineistokokonaisuus 3: 06/2021–12/2021 välisenä aikana toteutettu etnografinen havainnointi verkossa ja havainnointipäiväkirjat.

LÄHTEET

Abidin, Crystal & de Seta, Gabriele (2020) Private messages from the field. Confessions on digital ethnography and its discomforts. *Journal of Digital Social Research* 2(1), 1–19. <https://doi.org/10.33621/jdsr.v2i1.35>

Ahteensuu, Marko (2019) Käytätkö somedatata tutkimuksessasi? *Vastuullinen tiede* 23.8.2019. <https://vastuullinentiede.fi/fi/tutkimustyo/kaytatko-somedatata-tutkimuksessasi> (Tarkistettu joulukuussa 2021)

ALLEA (2020) *Tutkimusetiikan eurooppalaiset käytännöt ja ohjeistus*. The European Code of Conduct for Research Integrity Revised Edition -ohjeen suomennos. Berliini: ALLEA: All European Academies.

Atkinson, Paul & Morris, Lisa (2017) On ethnographic knowledge. *Qualitative Inquiry* 23(5), 323–331. <https://doi.org/10.1177/1077800416655825>

Barad, Karen (2007) *Meeting the Universe Halfway. Quantum Physics and the Entanglement of Matter and Meaning*. Durham & London: Duke University Press.

Bennett, Susan J. & Maton, Karl A. (2010) Beyond the 'digital natives' debate: Towards a more nuanced understanding of students' technology experiences. *Journal of Computer Assisted Learning* 26, 321–331. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2010.00360.x>.

Boellstorff, Tom (2015/2008) *Coming of Age in Second Life. An Anthropologist Explores the Virtually Human*. Princeton & Oxford: Princeton University Press.

boyd, danah (2007) Why youth <3 social network sites: The role of networked publics in teenage social life. Teoksessa David Buckingham (toim.) *Youth, Identity, and Digital Media*. Cambridge, MA: The MIT Press, 119–142. <https://doi.org/10.1162/dmal.9780262524834.119>

boyd, danah (2014) *It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens*. Yale University Press.

Buckingham, David (2007) (toim.) *Youth, Identity, and Digital Media*. Cambridge, MA: The MIT Press. <https://doi.org/10.1162/dmal.9780262524834.001>

Caliandro, Alessandro (2018) Digital methods for ethnography: Analytical concepts for ethnographers exploring social media environments. *Journal of Contemporary Ethnography* 47(5), 551–578. <https://doi.org/10.1177/0891241617702960>

- Cerwonka, Allaine & Malkki, Liisa H. (2007) *Improvising Theory. Process and Temporality in Ethnographic Fieldwork*. Chicago & London: The University of Chicago Press.
- Collins, Harry & Evans, Robert (2007) *Rethinking Expertise*. University of Chicago Press.
- Collins, Harry & Evans, Robert (2017) The bearing of studies of expertise and experience on ethnography. *Qualitative Inquiry* 23(6), 445–451. <https://doi.org/10.1177/1077800416673663>
- Collins, Samuel Gerald & Durington, Matthew Slover (2014) *Networked Anthropology. A Primer for Ethnographers*. London & New York: Routledge.
- Costa, Elisabetta (2018) Affordances-in-practice. An ethnographic critique of social media logic and context collapse. *New Media & Society* 20(10), 3641–3656. <https://doi.org/10.1177/1461444818756290>
- van Dijck, José (2014) Datafication, dataism and dataveillance. Big Data between scientific paradigm and ideology. *Surveillance & Society* 12(2), 197–208.
- El Founti, Elena, Leino, Ilari & Pyyri, Noora (2021) ”Halutsä mennä kulmakauppaan pööpöileen? Täa on sun maailma.” Psykomaantiede ja kaupungin kanssa oppiminen. *Alue ja ympäristö* 50(1), 139–147. <https://doi.org/10.30663/ay.108024>
- Eriksson, Susan & Tuuva-Hongisto, Sari (2019) *Nuorisotyön digitalisaatio 2030. ”Meidän tulisi osata tarjota nuorille työkaluja maailmaan, jota me emme vielä itse tunne.”* Xamk tutki 11. Mikkelä: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.
- Fingerroos, Outi (2003) Refleksiivinen paikantaminen kulttuurien tutkimuksessa. *Elore* 2(2003). <https://doi.org/10.30666/elore.78407>
- Hallet, Ronald E. & Barber, Kristen (2014) Ethnographic research in a cyber era. *Journal of Contemporary Ethnography* 43(3), 306–330. <https://doi.org/10.1177/0891241613497749>.
- Hine, Christine (2000) *Virtual Ethnography*. London: Sage.
- Hine, Christine (2015) *Ethnography for the Internet. Embedded, Embodied and Everyday*. London and New York: Routledge.
- Hjelm, Titus, Tikka, Minttu, Suurpää, Leena & Sumiala, Johanna (2014) Nuorten arkiset katupoliitikat mediakaupungissa. Avauksia kaupunkitilan rajojen etnografiseen tutkimiseen. *Media & Viestintä* 37(1), 48–61. <https://doi.org/10.23983/mv.62826>
- Holloway, Sarah. L. & Valentine, Gill (2003) *Cyberkids. Children in the Information Age*. London: Routledge/Falmer.
- Honkanen, Kati, Poikolainen, Jaana & Karlsson, Liisa (2018) Children and young people as co-researchers – researching subjective well-being in residential area with visual and verbal methods. *Children's Geographies* 16(2), 184–195. <https://doi.org/10.1080/14733285.2017.1344769>
- Horst, Heather A., Hjorth, Larissa & Tacchi, Jo (2012) Media ethnography revised. An introduction. *Media International Australia* 145, 86–93. <https://doi.org/10.1177/1329878X1214500110>
- Hyyryläinen, Pirja (2018) *Digikunmailla. Karjalaisuus Facebook-ilmionä.* Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/59612> (Tarkistettu maaliskuussa 2023)
- Hämeenaho, Pilvi & Koskinen-Koivisto, Eerika (2014) Etnografian ulottuvuudet ja mahdollisuudet. Teoksessa Pilvi Hämeenaho & Eerika Koskinen-Koivisto (toim.) *Moniulotteinen etnografia*. Helsinki: Ethnos ry, 7–31.
- Hämäläinen, Riina & Mäkinen, Marika (2021) Ennakkuuolottomasti kohti digitaalista yhdenvertaisuutta. Teoksessa Riina Hämäläinen, Terhi Halonen & Marika Mäkinen (toim.) *Digihyvinvointi kuuluu kaikille*. Mikkelä: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, 13–19.
- Hänninen, Riitta (2022) Katsaus: Valokuvaelisaatio teemahaastattelussa. Teoksessa Outi Fingerroos, Konsta Kajander & Tiina-Riitta Lappi (toim.) *Kulttuurien tutkimuksen menetelmät*. Helsinki: SKS, 232–235.
- Hänninen, Riitta & Turtiainen, Riikka (2022) Digitaalinen etnografia kulttuurien tutkimuksessa. Teoksessa Outi Fingerroos, Konsta Kajander & Tiina-Riitta Lappi (toim.) *Kulttuurien tutkimuksen menetelmät*. Helsinki: SKS, 159–176.
- Isomäki, Hanna-Kaisa, Lappi, Tiina-Riitta & Silvennoinen, Johanna (2013) Verkon etnografinen tutkimus. Teoksessa Salla-Maaria Laaksonen, Janne Matikainen & Minttu Tikka (toim.) *Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Tampere: Vastapaino, 150–169.
- Ito, Mizuko (2009) *Hanging Out, Messing around and Geeking Out. Kids Living and Learning with New Media*. Cambridge: MIT Press.
- Ito, Mizuko, Matsuda, Misa & Okabe, Daisuke (2006) (toim.) *Personal, Portable, Pedestrian. Mobile Phones in Japanese Life*. Cambridge: MIT Press.
- Janhonen, Kristiina (2017) YouTube nuorten toimijuuden ja vertaisoppimisen areenana. Verkkoehtnografian näkökulma. *Näkökulma* 46. https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/nakokulmat/nakokulma_46_janhonen.pdf (Tarkistettu maaliskuussa 2023)
- Kallio, Reetta & Lavikainen, Ville (2017) Nuoret verkossa. Raportti nuorille suunnatun kyselyn vastauksista. *Lastensuojelun keskusliiton verkkojulkaisu* 3/2017. <https://www.lskl.fi/julkaisut/nuoret-verkossa/> (Tarkistettu maaliskuussa 2023)
- Korjonen-Kuusipuro, Kristiina & Suopajarvi, Tiina (2022) Teknokulttuurin pyörteissä. Teoksessa Kristiina Korjonen-Kuusipuro, Päivi Rasi-Heikkinen, Hanna Vuojärvi, Kaisa Pihlainen & Eija Kärnä (toim.) *Ikääntyvät digiyhteiskunnassa. Elinikäisen oppimisen mahdollisuudet*. Helsinki, Gaudeamus, 21–44.
- Kosonen, Miia, Laaksonen, Salla-Maaria, Rydenfelt, Henrik, & Terkamo-Moisio, Anja (2018) Sosiaalinen media ja tutkijan etiikka. *Media & Viestintä* 41(1), 117–124. <https://doi.org/10.23983/mv.69924>
- Kozinets, Robert V. (2009) *Netnography: Doing Ethnographic Research Online*. London: Sage.
- Kuusisto-Arponen, Anna-Kaisa (2016) Myöätunnon politiikka ja tutkimusetiikka Suomeen yksin tulleiden maahanmuuttajanuorten arjen tutkimisessa. *Sociologia* 53(4), 396–415.
- Laine, Sofia, Merikivi, Jani, Määttä, Mirja & Tolonen, Tarja (2012) Metodit. Teoksessa Mirja Määttä & Tarja Tolonen, (toim.) *Annettu, otettu, itse tehty: Nuorten vapaa-aika tänään*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, 12–27.
- Lather, Patti (2009) Against empathy, voice and authenticity. Teoksessa Alecia Y. Jackson & Lisa A. Mazzei (toim.) *Voice in Qualitative Inquiry. Challenging Conventional, Interpretive, and Critical Conceptions in Qualitative Research*. London & New York: Routledge.
- Lauha, Heikki (2015) *Verko nuorten kokemana ja kertomana*. Helsinki: Verke: Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus.
- Lehtikangas, Annukka (2014) *Identiteetti, vuorovaikutus ja toimijuus verkossa. Kartoitus nuorten verkkokulttuuria käsittelevästä suomalaisesta tutkimuksesta*. Helsinki: Verke: Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus.
- Lehtiniemi, Tuukka & Ruckenstein, Minna (2019) The social imaginaries of data activism. *Big Data & Society* 6(1), 1–12. <https://doi.org/10.1177/2053951718821146>.

Maksniemi, Erika, Hietajärvi, Lauri, Ke-tonen, Elina E., Lonka, Kirsti, Puukko, Kati & Salmela-Aro, Katariina (2022) Intraindividual associations between active social media use, exhaustion, and bedtime vary according to age. A longitudinal study across adolescence. *Journal of Adolescence* 94, 401–414. <https://doi.org/10.1002/jad.12033>

Marcus, George (1995) Ethnography in/of the world system. The emergence of multi-sited ethnography. *Annual Review of Anthropology* 24, 95–117.

Markham, Anette (2021) *Digital Ethnography. More a Mindset than a Tool*. <https://www.youtube.com/watch?v=ZBIZTOXqVnc> (Tarkistettu elokuussa 2021)

Miller, Daniel (2011) *Tales from Facebook*. Cambridge: Polity Press.

Murphy, Elizabeth & Dingwall, Robert (2001) The ethics of ethnography. Teoksessa Paul Atkinson, Amanda Coffey, Sara Delamont, John Lofland & Lyn Lofland (toim.) *Handbook of Ethnography*. London: Sage, 339–351.

Pink, Sarah, Horst, Heather, Postill, John, Hjorth, Larissa, Lewis, Tania & Tacchi, Jo (2016) *Digital Ethnography. Principles and Practice*. SAGE.

Pitt, Caroline, Bell, Adam, Boyd, Brandyn S., Demmel, Nikki & Davis, Katie (2021) Connected learning, collapsed contexts. Examining teens' sociotechnical ecosystems through the lens of digital badges. *Proceedings of the 2021 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. IADIS.

Ponto, Heli (2017) *Young People's Everyday Lives in the City. Living and Experiencing Daily Places*. Väitöskirja. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Pope, Elizabeth M. (2020) From participants to co-researchers: Methodological alterations to a qualitative case study. *The Qualitative Report* 25(10), 3749–3761. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2020.4394>

Postill, John (2009) What is the point of media anthropology? *Social Anthropology* 17(3), 334–337. https://doi.org/10.1111/j.1469-8676.2009.00079_1.x

Postill, John & Pink, Sarah (2012) Social media ethnography. The digital researcher in a messy web. *Media International Australia* 145, 123–134. <https://doi.org/10.1177/1329878X1214500>

Pyry, Noora (2012) Nuorten osallisuus tutkimuksessa. Menetelmällisiä kysymyksiä ja vastausyrityksiä. *Nuorisotutkimus* 30(1), 35–53.

Robards, Brady & Lincoln, Siân (2017) Uncovering longitudinal life narratives: Scrolling back on Facebook. *Qualitative Research* 17(6), 715–730. <https://doi.org/10.1177/1468794117700707>

Seland, Idunn & Hyggen, Christer (2021) The digital generation. Representations of a generational digital divide. Teoksessa Asgeir Falch-Eriksen, Marianne Takle & Britt Slagsvold (toim.) *Generational Tensions and Solidarity within Advanced Welfare States*. London & New York: Routledge.

Standlee, Alecea (2017) Digital ethnography and youth culture. Methodological techniques and ethical dilemmas. Teoksessa Ingrid Castro, Melissa Swauger & Brent Harger (toim.) *Researching Kids and Teens. Methodological Issues, Strategies, and Innovations*. Boston: Emerald Group Publishing Ltd., 325–348.

Standlee, Alecea (2019) Friendship and online filtering. The use of social media to construct offline social networks. *New Media & Society* 21(3), 770–785. <https://doi.org/10.1177/1461444818806844>

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2020) Digital ethnographers on the move. An unexpected proposal. *Journal of Digital Social Research* 2(1), 39–55. <https://doi.org/10.33621/jdsr.v2i1.37>

Sumiala, Johanna, Suurpää, Leena, Hjelm, Titus & Tikka, Minttu (2015) Studying youth in the media city. Multi-sited reflections. Teoksessa Sirkku Kotilainen & Reijo Kupiainen (toim.) *Reflections on Media Education Futures*. Gothenburg: Nordicom, 27–37.

Suopajarvi, Tiina, Koskinen-Koivisto, Eerika, Korjonen-Kuusipuro, Kristiina, Hytönen, Kirsi-Maria & Hämeenaho, Pilvi (2019) Tunteilla on väliä: Tutkijan tunteet etnografisessa tutkimusprosessissa. *Elore* 26(2), 42–67. <https://doi.org/10.30666/elore.77809>

Tapscott, Don (2009) *Grown Up Digital! How the Net Generation Is Changing Your World*. New York: The McGraw-Hill Companies.

Thulin, Eva & Vilhelmson, Bertil (2007) Mobiles everywhere: Youth, the mobile phone, and changes in everyday practice. *Young* 15(3), 235–253. <https://doi.org/10.1177/110330880701500302>

Weber, Gerhard W. (2015) Virtual anthropology. *Yearbook of Physical Anthropology* 156, 22–42. <https://doi.org/10.1002/ajpa.22658>

Webster, Andrew, Svalastog, Anna Lydia & Allgaier, Joachim (2020) Mapping new digital landscapes. *Information, Communication & Society* 23(8), 1100–1105. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2020.1784507>

FT, dosentti **Kristiina Korjonen-Kuusipuro** on Nuorisualan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juveniassa, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa projektitutkijana työskentelevä kulttuuriantropologi, joka on kiinnostunut ihmisen ja teknologian välisestä vuorovaikutuksesta. Hän on aiemmin tutkinut mm. ikäihmisten digitaatioita ja parhaillaan hän tutkii nuorten kokemuksia digitalisaatiosta. Hänen tutkimusintresseihinsä kuuluvat myös ihmisen ympäristö- ja paikkasuhteet sekä affektit kulttuurisesta näkökulmasta tarkasteltuna.

FT **Sari Tuuva-Hongisto** on kulttuurin-tutkija ja nuorisotutkija, joka työskentelee tutkimuspäällikkönä Nuorisualan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juveniassa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Hän on Suomen Akatemian rahoittaman Dequal – Luokkaistuva digiyhteiskunta- Nuorten eriarvoistuva elämät sosioteknologisissa imperatiiveissa ja kuvitelmissa -osahankkeen johtaja. Tuuva-Hongiston tutkimus on kohdistunut erityisesti alueelisiin näkökulmiin, etnografiaan ja teknologian yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen tutkimukseen.

Tämä tutkimus on osa Suomen Akatemian rahoittamaa DEQUAL: Luokkaistuva digiyhteiskunta – nuorten eriarvoistuvat elämät sosioteknologisissa imperatiiveissa ja kuvitelmissa -hanketta (2020–2024, SA 330574), joka on Itä-Suomen yliopiston ja Nuorisualan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenian (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu) yhteishanke. Kirjoittajat kiittävät Suomen Akatemiaa saamastamme rahoituksesta sekä kaikkia tutkimukseemme osallistuneita nuoria.